

VIROLET

(per Serra Massana)

EL TRAPELLA AIXERIT

En Gellingo distingit professional del badall, es dedicava un dia a fer passejades higièniques, quan a sota d'un fanal va trobar un gros tallant de bacallaneria, però tan oscat que ja no servia per a res.

...i no us dic res de l'esglai que tingué. Llençà les cistelles i... cames, ajudeu-me!, cap a veure el «subcabo» dels mossos...

...que era un home molt valent. I mentres el pobre minvó li contava l'horrible desgràcia amb què s'havia topat...

...haurfeu vist l'interfecte com tocava «pirandó» amb les cistelles, bo i lleminejant tot el de dins.

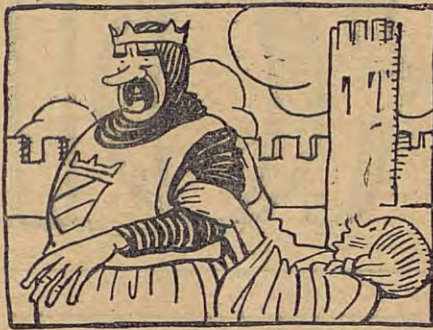
—Veïam, veïam; on és el mort?—
preguntà el mossos, estranyat.
—Oh, — digué l'hereu Pruna. — Ja se'n deu haver anat!

LES TRES CONDICIONS

(per Cornet)

Heu's ací que una vegada hi havia un rei molt poderós, que tenia una filla com un sol.

Aquesta digué un dia al seu pare que ella solament es casaria amb el jove-cel del reialme que fos molt valent, força humil i fortament generós.

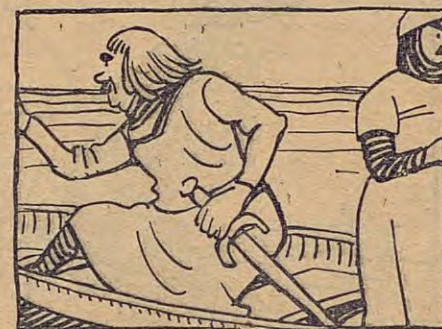
A l'endemà el rei feia fer una crida anunciant les condicions que devien reunir els qui presenguessin la mà de la princesa, demostrant-ho portant del castell encantat l'anell d'or que s'hi guardava.

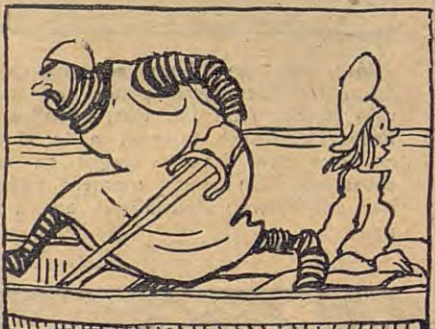
Molts foren els pretendents, mes tres tan sols que s'atrevisseren anar al castell encantat: dos nobles i un pastoret que havia quedat encisat de la princesa un dia que ella passà prop del seu remat.

Varen pujar els tres a la barca que devia conduir-los a l'illa. L'home que els hi acompanyà els hi digué: «—La barca caminarà per ella mateixa. Vos altres mireu sempre endavant, sense tombar el cap per res.»

Ja feia tot un dia que navegaven, quan varen sentir uns cants melodiosos que semblaven sortir de l'extrem de la barca. «—Què deu passar?—va dir un dels nobles». I corregué cap allí.

Aquell noble ja no es veié ni s'oi més. En canvi, a poca estona, es sentiren uns xiscles i uns gemecs tan forts, que l'altre noble es digué: «—Al nostre company li deu haver succeït quelcom.» Es va girar i va córrer vers on sortien els xiscles.

Amb tot això, la barca arribà per fi a la illa desitjada i l'ardit pastoret saltà d'un bot a terra, corrent, immediatament, cap el castell encantat.

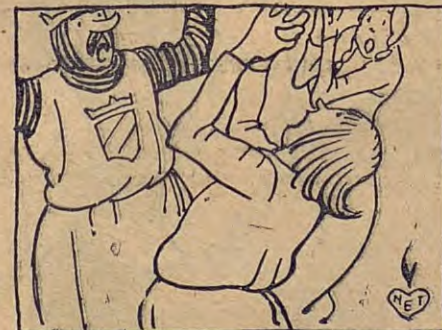
Anava a entrar-hi, quan davant de la porta s'alçà una grossa serp que amenaçava devorar-lo. Mes ell, recordant la manera que matava tal mena de bèsties quan anava amb el seu remat, li tirà una pedra amb tant d'encert...

...que la serp caigué a terra fent molt soroll. Llest de la feina, el pastoret entrà al castell, s'emportà l'anell i corregué altra volta cap a la barca.

Un grapat d'hores després arribà al seu país on el rei el rebé i li oferí la mà de la princesa amb tal que complís la tercera condició imposada. Havia sigut humil i valent; li mancava ésser generós.

I ell digué en descàrrec seu que ja havia pregat a Déu que tornés la vida als dos cavallers que per desobediència s'havien perdut. I així va ésser acomplerta la tercera condició.

EL FOC

(per Juncada)

Avui dia que encenem i apaguem «mistos», coets o llums de bengala, jugant, com qui diu, amb el foc, poc podem pensar les angúnies que per a obtenir-lo varen passar els nostres primers pares.

La Mitologia grega, encara que inexacta, ens dona idea d'aquesta dificultat sota una ficció poètica: Diu que els primers habitants de la terra, en arribar l'hivern, patien enormement de fred.

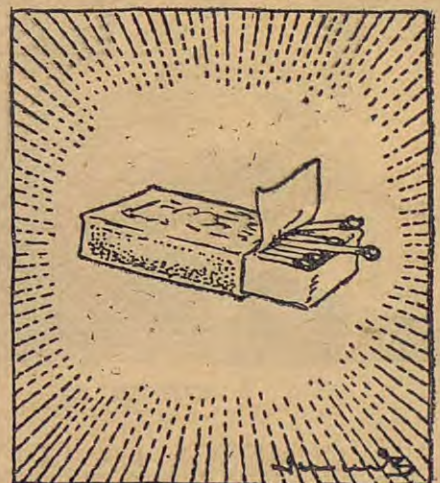
Júpiter tenia en el seu puny el foc del cel, però se'l guardava per a ell tot sol. Prometeu, aprofitant una distracció del déu, va acostar una teia a un dels seus llamps...

...robant així un xic de foc i portant-lo ràpidament a la terra per a fer-ne donació als seus arraulits i malaurats habitants.

Júpiter s'enfelloní de mala manera i va fer lligar el culpable al cim més al·terós del Càucus, on un voltor li rosegaria eternament les entranyes.

Ja veieu el pobre home, o millor dit, el pobre déu (perquè també era un déu) si va pagar cara la seva bondat envers nosaltres. Els homes, mentrestant, disfrutaven de la nova adquisició.

Però aviat es donaren compte de què si se'ls apagava aquell foc, no sabrien tornar a encendre'! i tot varen ésser precaucions i sentinelles que guardessin el preuat tresor, sagrat com un déu.

Encara en temps dels romans, com a tradició, existia el culte de Vesta, la deessa del foc; les «vestals» vetllaven nit i dia el foc sagrat per tal que mai arribés a apagar-se.

I ara, com a final, digueu-me, estimats llegidors: Quina cara penseu que faria el bon Prometeu si pogués veure una de les nostres vulgars capses de «mistos»?

EL MINYÓ DEL COP-DE-PUNY

—Vol dir, senyora?...—féu en Gim, astorat.—Es que és una quantitat molt grossa i el creditor és del «morro fort»...

El pobre Gim semblava ja un jove el·legant, però la paraula encara li era un xic rebeca.

La senyora Maria Lluïsa Lluïsa somrigué.

—Qui és aquest creditor tan cruel?

—El comte de Soto-Verde.

La senyora Maria Lluïsa llençà un xiscler esgarriat i en Gim i la Guidó tingueren que córrer a aguantar-la.

—Senyora! Senyora!—feia la Guidó, volguent desvetllar aquell rostre d'ivori, suat i fred.

En Gim cridà al servei i sortí d'una ampolleta d'éter que varen trobar a mà, pogueren retornar a la senyora Maria Lluïsa.

—M'ha donat una mala gana... No en féu cap cabal... Deies que el senyor Riudecòdols es salvaria amb...

—Trenta mil duros.

—Doncs bé, ves-hi ara mateix i digues-li que passi per aquí, que l'espero i que jo li avançaré els trenta mil duros. Si vol, demà mateix podem anar a cal notari...

En Gim correu a casa del seu principal, com si fos un àngel del cel portant una bona nova, mentre la senyora Maria Lluïsa, deixant-se caure en una cadira, aprenava apassionadament el cap de la Guidó i murmurava:

—Així, així fora el coparró de la meua filla, si aquell home maleït!...

CAPITOL XI

COMENÇA LA LLUITA

El senyor Riudecòdols, en rebre la falaguera notícia de que la senyora Maria-Lluïsa, protectora de la Guidó, li deixaria els trenta mil duros que li permetrien desempe-

llagar-se de la xarxa que li estenia el comte de Soto-Verde, tingué una grossa alegria, i així ell com la seva muller agrairen amb llàgrimes als ulls l'intervenció d'en Gim en aquell afer.

—M'has tret un gros pes de damunt, perquè salves la meua honorabilitat d'home de negocis, i si estimava que en les hores difícils no desertessis del «Favència», pensa ara si estimaré la part que et correspon en la noble acció d'aquesta senyora, a qui anirem a veure tot seguit.

En Gim estava quelcom avergonyit de què li trobessin tantes gràcies.

Acabant la bona obra empresa, corregueren a visitar a la senyora Maria Lluïsa, convenint en anar el dia següent a cal notari, a donar forma legal al préstec, que salvava la situació anormal en què es trobava el senyor Riudecòdols.

Tots aquests tràmits foren coberts sense dificultats, i el senyor Riudecòdols, el dia del venciment dels crèdits que contra d'ell tenia el comte de Soto Verde, pogué atendre els pagaments sense cap dificultat i amb l'astorament natural del seu enemic, que ja veia enfonsat per sempre al president del «Favència».

Fou un dia alegre pel senyor Riudecòdols i per en Gim... i fins per la senyora Maria Lluïsa, car, damunt de l'alegria que dona el fer bé, tingué uns petons i unes abraçades de la Guidó, que pagava a la seva manera el favor fet al principal del seu Gim.

El que va prendre una enrabiada forta fou el comte.

—Ha pagat?—preguntava al seu procurador, que li estenia davant un feix de bitllets de mil pessetes.

—Sense cap obstacle.

—Per força hi han d'haver bruixes... Em consta pel seu tenedor de llibres, que el tinc de la meua devoció, que el senyor Riudecòdols no podia pagar.

—Doncs, vegi, aquí hi han els diners... Potser algun banc...

—No ho crec... En fi, ha pagat... Un altre dia serà... I els altres crèdits que li havia encarregat a vostè que comprés?

—Sembla que esperen a veure si el senyor Riudecòdols pot fer cara a la situació... Diuen que és un home honrat i que es refien de cobrar-ho tot i al seu degut temps...

—Està bé, està bé.

El comte de Soto Verde, home sense escrúpols, veia fugir de ses mans la sort del «Favència». Fracassat el seu intent de contractar a en Gim, fracassat el seu propòsit de portar a una fallida al senyor Riudecòdols, tindria que cercar un nou camí per arribar al sospirat triomf esportiu.

De sobte tingué una idea: «Quan les muntanyes no vénen a un, per què aquest «un» no ha de poder anar a les muntanyes? El «Favència», avui, venç per la meravellosa destresa del seu davanter. Per què no hi ha d'haver un accident que inutilitzi al davanter... i encara m'estalvia-ria feina?»

El comte de Soto Verde, des del seu punt de mira, tenia raó. A Barcelona, com a totes les ciutats grans, mai hi manquen homes dolents, que, per curiosa paradoxa, són «bons» per a tot. La cosa era cercar-lo.

En Soto Verde, tot justament, tenia grans amistats pels

darrers innobles de la ciutat. Pels volts del carrer de la Cadena, no hi havia taverna ni cau on no coneguessin la lliberalitat de l'aristòcrata, gran padrí de brètols del ram de la guitarra bútxera, de tralles de Caçalla i Valdepenyes i d'esqueixades de balls gitanos i carteres mal guardades. Pels volts del carrer Nou també hi tenia llargues amistats, d'aquelles que més d'una vegada li havien preguntat:

—Senyor comte: a qui vol que fem un «trau» avui?

O bé:

—Senyor comte, si algú li fa nosa, mani. Aquí estem nosaltres per servir-lo, sense cap compromís per part de vostè.

I sabia tots els misteris d'aquest llenguatge de la gent de mal viure, que dissortadament ha fet molt més camí del que devia en la parla de la ciutat. Era, per a definir-lo amb un terme propi del barri, un «castís».

I com que en Soto Verde, era home de gran tenacitat pel mal, arribada part de fosc, que es quan es lleva la gent d'aquests barris, correu cap a una taverna popular del carrer de la Cadena.

Entrà. En la botiga, amb la paret coberta de mirallets, hi havien remors de tempesta. Homes de cara plena de cosits, dones pintades, cridaven, renegaven, feien dringar els gots, uns gots de vidre groixut i bast... Però el comte, ja hi estava acostumat a semblants companyies.

En veure'l, els cridaners callaren. El que més i el que menys, el coneixien. Tal, tenia que agrair-li la llibertat; tal altre, hi havia tingut negocis; tal altre, esperava tenir-los-hi.

—Hola, «Mellao»... Ja t'han deixat sortir? I tu, «Barrita», ja t'han aplegat el cuiró? I tu, «Mitja-Cerilla»? Jo et feia a Ceuta!

El «Mellao» somrigué:

—Misté, señorito. A mi me son quince días de salud... Como y bebo a mis horas, duermo como un lirón...

En «Barrita», mandrosament, es dignà respondre:

—Si no fué ná. Dié días de hospítá... Pero, por la salud de mi maresita, que en cuanto encuentre al «Cañas», lo jago picadillo pa que no puán recomponelo en er Clínico!

—No t'hi enfadis massa, «Barrita», que un cop de sangs et pot perdre... Tu sembla que estàs callat, «Mitja-Cerilla»!

—Fa fàstic viure, senyoret! Amb ço del «platinó», prens ara un «pendantif» que evalues pel cap més baix en mil pessetes, i et resulta de plata sevillana amb un cul-de-got... Els que ens dediquem a la joieria fina, passem una mala tongada. I el pitjor que encara no fem res de valor, ve la policia a dir-nos que ho tornem... Fa fàstic, senyoret, fa fàstic! Estic per donar-me «a la mala vida»!

Aquesta vegada el que somrigué fou el comte de Soto Verde, que es tombà al mosso de l'establiment i cridà:

—A veure, quatre «chatos»!

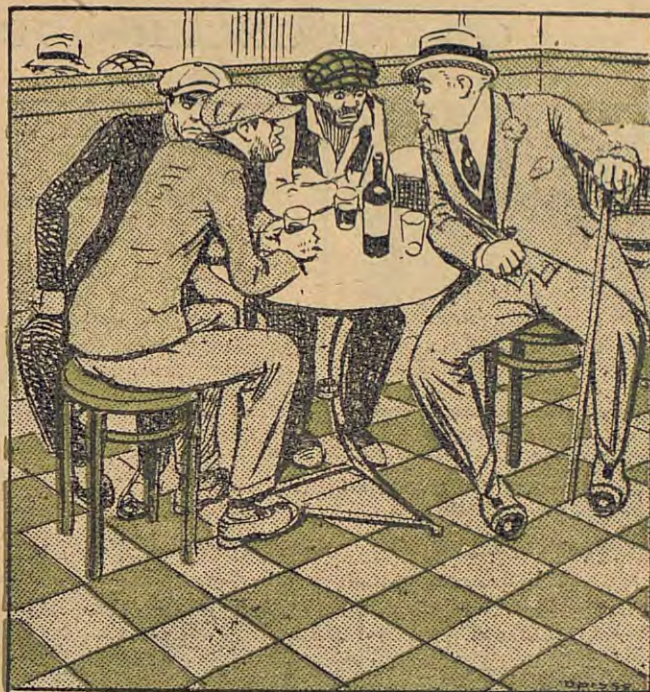
I, sense més formulismes, prengué un tamboret proper i s'asegué al voltant de la taula.

Jo no sé encara quines virtuts té la «manzanilla» per a certes confidències, però el fet és que el comte, amb l'ajut del vi daurat de les terres solellades, aconseguí convèncer als tres clients de la taverna dels mirallets.

Què varen convenir? Parlaren tant en veu baixa, que les paraules no els arribaven pas al coll de la camisa. El fet és que el comte sortí amb el posat alegre i després de pagar rumbosament les despeses dels tres genis de l'ungla que acabava de contractar.

A l'endemà al matí, en sortir de casa seva en Gim, tingué ocasió de veure a un home amb un sac de papers, assegut a la vora de l'acera, dormitejant.

En Gim va recordar-se del seu antic ofici i contemplà amb interès a l'home. Ell coneixia a quasi tots els recollidors de paper, però a aquell no l'havia vist mai. No va

fer-ne cas del detall, perquè es tractava d'una «professió» lliure; l'únic que va intrigar-lo quelcom és que el sac era nou de trinca.

—Vetaquí un que treballa amb eines noves!—va pensar el minyó i li vingueren ganes de riure.

Continuà el seu camí cap al despatx, oblidant tot seguir a l'home del sac. Tan oblidat, que en Gim ni va tombar-s'endarrera.

Dissortadament, l'home del sac semblava més interessat que en Gim en la troballa, i no el deixà de petja. Continuà a prudent distància, entretenint-se d'en tant en tant en recollir algun paper escaducer que li venia a tomb, a fi de què no fos notat el seguiment.

En Gim arribà al despatx i l'home del sac desaparegué.

Al migdia, en Gim no reparà en un carro amb tres homes malcarats, parat davant per davant del despatx del senyor Riudecòdols. N'hi solien haver tants, que venien d fora portant cotó, o peces, o bé senzillament que eren carros de recader!

Com de costum, seguí en Gim fins a casa seva i també tant abstret en els seus pensaments que no en va haver esment d'aquell carro que, pas a pas, seguia el seu propi camí.

L'espionatge durà dos o tres dies, sense cap incident. Fou una nit que, en eixir del «Favència», que tenia les seves oficines pels volts de la Catedral, en Gim, quelcom somniador, es sentí atret pel desig de recórrer, a la llum de la lluna, el carrer de la Pietat i el dels comtes de Barcelona, pensant potser en les glòries passades, que començava a conèixer per l'esforç de la Guidó estudiosa, bona deixeble i bona mestra.

Tres homes, que ja coneixem, el «Mellao», el «Barrita» i el «Mitja-Cerilla», arrecerats per les parets del vell temple, espiaven una ocasió favorable als seus designis. No tenien ordre d'ocórrer, sinó de ferir només. Un braç inútilitzat era prou. Perquè, el comte de Soto Verde, si podia apartar per un mes del «Favència» el concurs salvador d'en Gim, tenia segur el predomini de l'«Ibèria» pels partits de campionat.

En el revolt just del darrera de la Catedral, els tres homes avençaren vers el mig del carrer, caminant de puntetes.

(Continuará.)

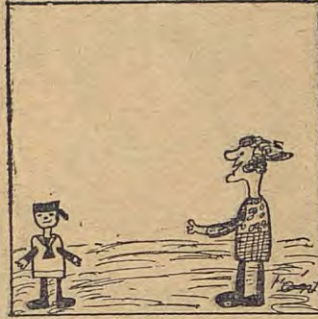
GRAN CONCURS DE NINOTS AMB XISTO

Núm. 11.—MONTERRAT ALSINA.

—Ara que ve el meu Sant, podries comprar-me una ombrel·la per a fer-me sombra.
—Ja et compraré el «Virolet» que en té més, i és més barat.

Núm. 12.—JOSEP FONT.

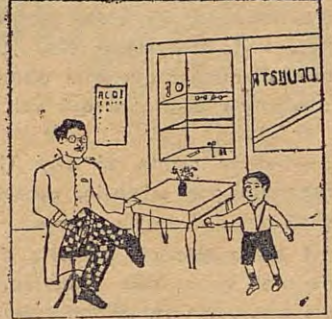
—Comment t'appelles?
—No ho sé: No m'he pelat mai!

Núm. 13.—PAU MORET.

—Què fas Tòfol, aquí parat?
—Aquest lleterero m'ho mana; diu «Parada obligatòria».

Núm. 14.—JOAQUIM FONT.

A casa l'òptic

No arregla els ulls vostè? Doncs, diu el pare si podria venir a arreglar l'ull de l'escala.

Núm. 15.—LLUIS FIGUERAS PRAT.

«Pèrdidias».

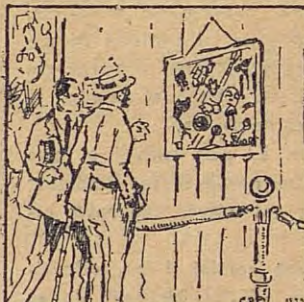
Se ha perdido un perro negro con cola larga desde la calle de Pelayo a la Barceloneta.
—Em penso que és massa qua per un gos tot sol!

Núm. 16.—MERCE VIRGILI.

—Pepa: Ja has bullit les patates?
—Servidora, no senyoreta!
—Doncs qui les ha cuites si no tu?
—Ja li he dit que no he sigut jo, senyoreta: ha sigut el foc.

Núm. 17.—CONXITA P. PUJOL.

A l'exposició d'un cuista anglès:

—Lo que és aquest quadre, no l'entenc pas!
—Com el vols entendre si està en anglès!

Núm. 18.—JOAN BERNADELL DUCH.

Obsequi de flors:

—Caram! Com ho hauran sapigut que avui és el meu Sant?

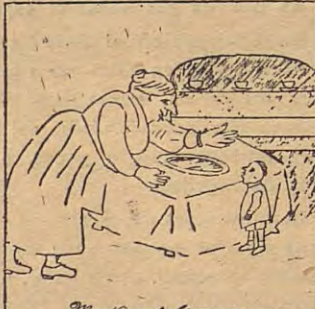
Núm. 19.—RICARD ESTERÀ.

—No em parli de pintura: A mi una vegada la pintura em va fer plorar.
—Devia ésser un quadro molt sentimental.

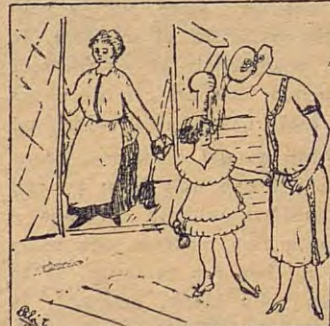
—Cà! va ésser que em vaig tacar un vestit nou arrimant-me a una porta sense fixar-me amb el «Reclén Pintado».

Núm. 20.—M. CASARRAMONA.

—Tota la crema t'has menjat, Peret? Què et mereixeries ara?
—Uns quants melindros per acabar-la.

Núm. 21.—PILAR TOMAS

—Com és que la portera diu que està molt tranquil·la perquè la seva filla serveix a la marquesa, i en canvi la mamà diu que no n'està mentres en Joanet serveix al rei?

Núm. 22.—PERE BONADA

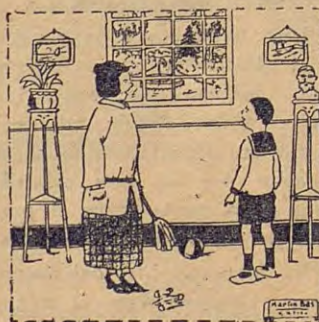
—I doncs? Quin ofici féu, vos?
—Ja ho pot veure: Matador de porcs... per servir-lo.

Núm. 23.—PANTALEO BRUGUERA

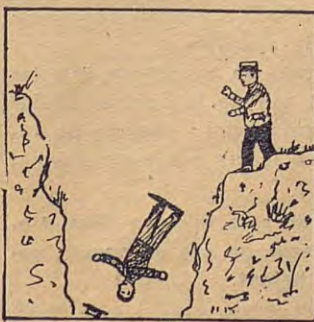
—Oia, Tòfol: He llegit el diari que mancava un ós. Què vol dir això?
—Què et podries logar tu que sempre fas l'ós a les notes que passen.

Núm. 24.—MARTI BAS

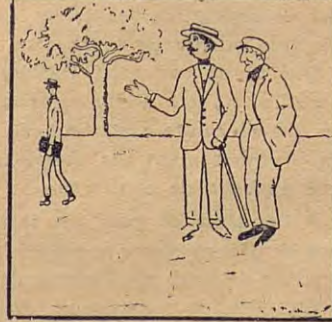
—Mamà: No tindràs de gastar foc ni oli per fer la truita.
—Per què?
—Perquè ja l'he feta jo!

Núm. 25.—F. WEBERMANN

—Peret, salva'm! Què no veus que m'estimbo?
—Quant siguis a baix, avisa'm, que et vindrà a cercar.

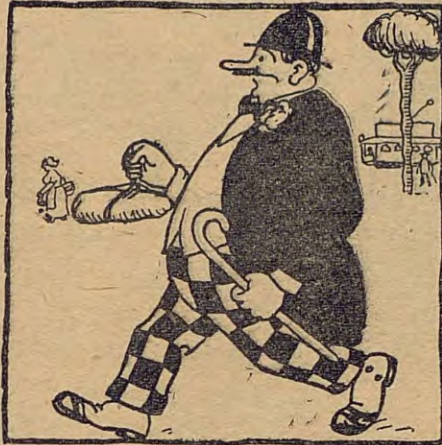
Núm. 26.—JOSEP MUNTANYOLA

—Veü aquell xicot, estudia Dret?
—Ja és coneix, ja.
—...?
—Què no sap que per créixer lo millor és estar dret?

Rodolins incomplets

D. JOSEP SIRERA, ATRACAT

A veure el senyor Ribera

Pel carrer Viladomat

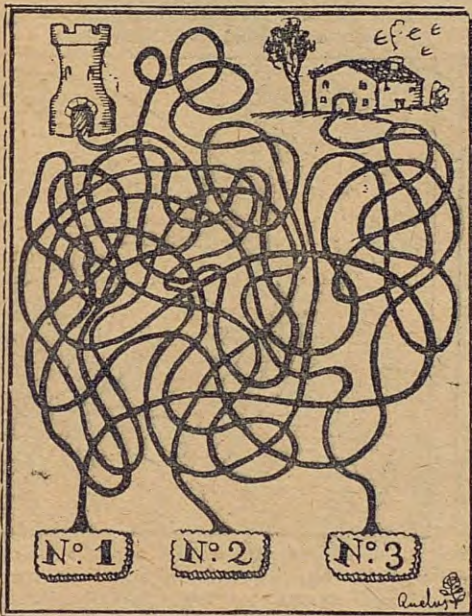

—Ara sí queestic lluit!

LABERINTE

ENTRETENIMENT

FRASE FETA

Quin camí porta al castell i quin a la casa?

Handwritten numbers and scribbles, likely solutions or scores for the maze and entertainment sections.

SOLUCIONS AL NUMERO PASSAT Rodolins incomplets:

- 1.—Don Pep no pot da una passa perquè ha hegut un xic massa.
 - 2.—El troba un municipal adormit sota un fanal.
 - 3.—I el duu a la delegació a dintre d'un carretó.
- Fràse feta: Portar la mort a la butxaca.—Entreteniment: Una cràtera.

CONCURS D'HISTORIETES

RESULTAT DE LA VOTACIÓ

NOIES

- 1.er premi. Assumpció Soler. N.º 76
 2.on » Josefina Puig . . » 84
 Accésits: Maria dels Dolors Ribot i de Batlle, n.º 14.—A. R. Serra, n.º 27.—Pilar Tomàs, n.º 53.—Lola Feliu Inclà, n.º 66.—Mercè d'Ivori, n.º 80.—Miret Miró n.º 87.—Maria del Rosari Tureda Gostas, n.º 96.

NOIS

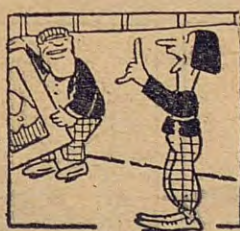
- 1.er premi. Antoni Granda Escasany. N.º 22
 2.on premi. Josep M.ª Camprubi . . » 59
 Accésits: Joan Bernadell Duch, n.º 1.—Joan Bas, n.º 5.—Narcís Culubret, n.º 20.—Antoni Oliver, n.º 55.—A. Jurivet, n.º 67.—Ricart Canals, n.º 82.—Rafel Serra, n.º 6.

Heu concedit dos accésits de més perquè dos concursants varen tenir el mateix número de vots.
 I ara sols ens resta felicitar els guanyadors i donar-vos les gràcies a tots per l'entusiasme amb què heu correspost a la nostra crida.
 Si els no premiats poguessin veure el munt d'originals que han quedat en terra, pensarien que el sol fet de veure's publicat el seu treball es també un premi.
 Podeu passar a recollir els respectius premis, fent-vos acompanyar de pares o parents que acreditin la vostra personalitat, qualsevol dia a hora hàbil, per la nostra botiga de venda, Cardenal Casanyes, 4. Els de fora, que ho facin com els sembli millor amb tal de què no quedi dubte de la seva personalitat.

MOLTES GRÀCIES A TOTS!

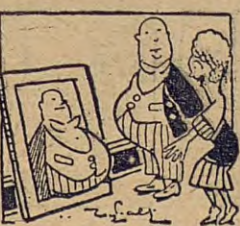
Està molt bé: Ja me'l pot enviar tot seguit.

—Tingui compr. Encara està una mica fresc. No toqui la tela.

—Uh! Quina calor! Sort de queel quadro em fa de parasol!

—Aii! Que estàs bé! Talment sembles tu mateix mirant per una finestra.
 Aquesta vegada, la senyora no exagerava. Amb l'escalfor del Sol, el retrat havia resultat corporil!

Imp. E. J. i Solà València. 200

L' AIGUA MIRACULOSA

(Conclusió)

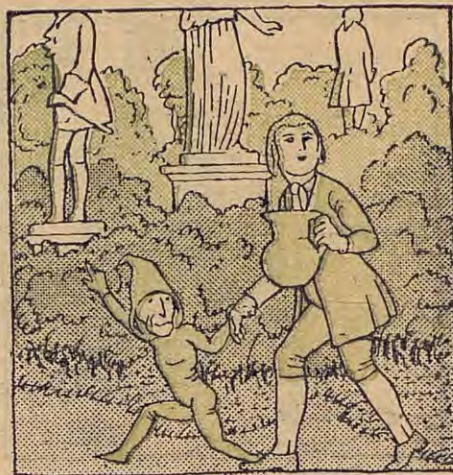
(Rondalla per Jordi Català, amb dibuixos de l'Apa)

Molt humilment, aquella miniatura es posà a la seva disposició. «—Què voleu de mi, oh, gran senyor?—exclamà.» No havent-hi ningú més en la gran estança, el noi comprengué que el tractament anava per a ell i respongué:

«—Vull prendre una gerra de l'aigua miraculosa.» «—Veniu amb mi, si us plau—féu servicial el follet.» I l'acompanyà pel gran jardí fins a la font. Es-sent allí, en Monet omplenà una gerra.

«—I per desencantar—digué—tots els que fins aquí han vingut, com he de fer-ho?» «—Oh, gran senyor! No teniu de fer més que tirar una gota d'aquesta aigua damunt de totes les estàtues que trobareu en aquest gran caminal».

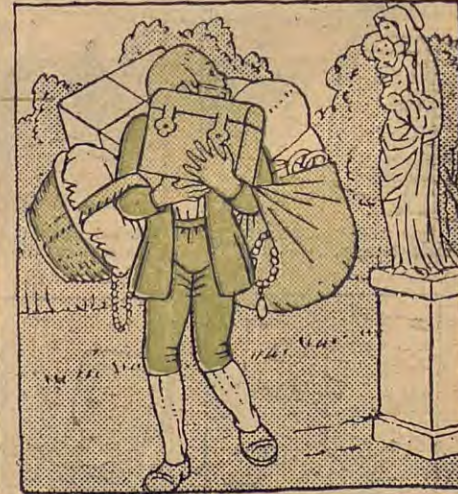
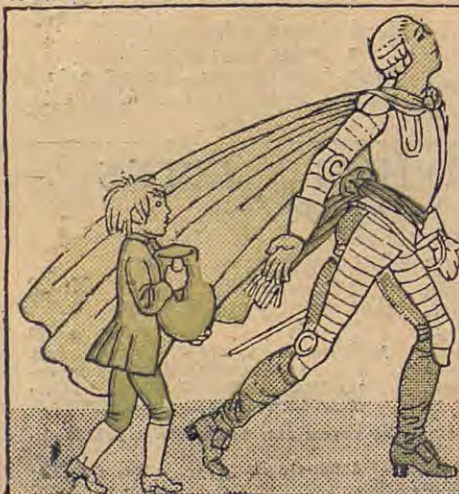
Ho féu així mateix el minyó, i tots aquells blocs de pedra es transformaren a la seva primitiva condició. Gent del poble i soldats i nobles i cavallers retornaren a la vida. Tots remerciaren efusivament el seu salvador, especialment un d'ells, que era el príncep Puny-d'acer, l'enamorat de la bella princesa Raig-d'or.

Mes el desagraïment i l'ambició són uns pecats dels homes. Ja desencantats i recordant-se del premi ofert, tots s'apressaren a marxar, deixant sols a Monet i Puny-d'acer. Veient-ho el nostre heroi i no sabent què fer, arrencà de la capseta la darrera flor i, tot seguit, la veu li digué: «—Tira també una gota d'aigua...»

...a aquella estàtua del corcer.» El minyó ho féu immediatament i es trobà al seu davant un fogós cavall alat, al damunt del qual pujaren els dos ressagats. A l'instant, la bèstia es remontà pels aires i es posà a volar tan de pressa i amb tan bona direcció, que no tardaren en veure la gran capital a llurs peus.

I, un cop arribats, entraren al palau reial, en el saló principal del qual els reberen el rei, la seva formosa filla i tots els primats de la cort. El príncep contà tot el succeït, elogiant la gesta extraordinària d'en Monet. Aquest, defugint les generals lloances, entregà l'aigua a la princesa, encara que estava convençut que pel total guariment hi ajudaria més que res el retorn de Puny-d'acer. I, després d'hure la quantiosa paga, el noi sortí de la gran estança.

Mes, heu's aquí que en passar per una sala del bell palau, veié una imatge esplèndida de la Mare de Déu, que semblava contemplar-se'l ben amorosament. I, tot estranyat, en Monet, exclamà:—Igual, igual cara feia la velleta de les flors quan va somriure!